

Summarhús ella hoyggjhús?

Kommuna vinnur sakarmál um skúr á trøð

Ótálmað summarhús-bygging.

Hetta er nakað, flestar kommunur í landinum óttast meira enn nogv annað.

Hesin ótti var eisini orsök til, at bygðaráðið í Miðvági í 1981 noktaði einum manni at seta upp eiv arbeiðsskúr á trøðni hjá sær.

Tá bygðaráðið avgjörði ikki at geva byggið, tað var fyrst í apríl 1981, hevði tað neyvan varhugan av, at avgerðin fór at spjaka aftur nokur ár frammi í tíðini. Enn er ikki seinasta orðið sagt.

Hóast Eystari landsrættur hevur sagt sína meining um málið. Ti ein nýggj umsókn um byggið liggur hjá bygðaráðinum. Hon verður nú viðgjörd, segði bygðaráðsformaðurin, Hans Jørgensen, í Landsrættinum mánadagin.

Fútaforboð

Málið endaði í rættinum, ti maðurin setti upp skúr, hóast hann ikki fekk byggið, og hóast fútaforboð varð sett móti byggingini.

Tá hetta ikki gjörði mun, avgjörði bygðaráðið at stevna manninum við kravi um, at hann bleiv dømdur at víðurkenna, at

byggingin var ólóglig og, at hann skuldi taka skúrini niður aftur.

Bygðaráðið vann í Føroya rætti. Skúreigarin appelleraði til Landsrættin. Sum viðgjörði málið mánadagin. Og kom til somu niðurstøðu sum Føroya rættur.

Eystari landsrættur feldi tó ikki dóm. Rættarformaðurin boðaði frá, at teir triggir dómarnir høvdu vótarað og avgjört at staðfesta dómin hjá Føroya rætti.

Men Landsrætturin vildi heldur hava partarnar at semjast og skjeyt upp, at skúreigarin tók kærana aftur. Tað vil siga, at hann goðtók dómin hjá Føroya rætti. Tað gjörði hann. Hann hevur nú seks mánaðir at taka skúrini niður aftur. Um ikki bygðaráðið er lagaligt og finnur onkra aðra loysn, nú tað aftur skal víðgöra umsókn um byggið frá manninum.

Henda umsókn kom, eftir at Føroya rættur dómdi í málinum í august í fjør.

— Vit hava biðað við at viðgjört hana, til Landsrætturin hevði sagt sína meining um málið, segði bygðaráðsformaðurin í Landsrættinum mánadagin.

Bert til landbúnað

Hugsast kann, at maðurin fær loyvi til at hava skúrini standandi. Við teirri treyt, at hann bert verður brúktur til landbúnað. Og ikki sum summarhús.

Aðrir, sum hava fingið byggið, tey við hesi treyt: húsini mugu bert brúkast sum hoyggjhús og fjós. Tað vóru hesi byggið, sum tveir aðrir hava fingið, annar er í bygðaráðnum, skúreigarin og sakførari hansara lögdu stóran dent á.

Hinir báðir hava bygt hús, sum eru tvær og triggir ferðir størri enn skúrur, sum er næstan 50 m².

Sakførarin kallaði tað diskriminasjón, at klientur hansara ikki fekk byggið.

Bygðaráðsformaðurin segði, at hinir báðir fingi byggið, ti teir skuldu brúka húsini til landbúnað.

— Men hetta húsdið líkist meira einum summarhúsi, umframt tað, at hann hevur ikki brúk fyri húsini til landbúnað, segði bygðaráðsformaðurin um byggingina hjá mótpartinum. Sum segði, at hann bert brúkti húsdið til at goyma hoyggj, epli og annað í og til at leita sær

skjól í, kom eitt grovt æl, meðan hann var á trøðni. Bygðaráðsformaðurin segði, at bygðaráðið veit ikki um, at skúrurin hevur verið brúktur til annað enn landbúnað.

— Men maðurin hevur børn, sum kunna hugsast at vilja hava summarhús í Miðvági, segði Hans Jørgensen í Landsrættinum mánadagin.

Hundrað ára lóg til hjálpar

Annars kundi eitt hol í byggið, teirri, sum var galdandi í 1981, havt stóran tyding í málinum.

Ti í byggið samtyktini stóð nevnliga onki um, hvør skuldi geva byggið loyvi í kommununi. Hetta er seinni komið við í samtyktina.

Men her kom ein lóg frá 1882 bygðaráðnum til hjálpar. Eftir henni hevði ráðið heimild at nokta byggið.

Tað er ongin ivi um, at noktildið er lógligt, segði Landsrætturin. Hans Jørgensen greiddi frá, at tað var ikki kleyvarskapur, onki stóð um hatta at geva byggið loyvi í samtyktini. Tað komst av ti, at man væntaði eina lógtingslóg um hetta.

hd

Shell í Vestmanna

Leygardagin læt nýggj Shell-støð upp í Vestmanna. Hetta er ein servisu-støð, sum liggur inni í Fjørð. A støðini er umframt pumpur eisini kiosk, vaskiplass til bílar og ein verkstaður. Verkstaðurin er ikki heilt liðugur enn, men roknað verður við, at hann verður klárur til heystar.

Tað er Jóannes Fonsdal, sum hevur latið støðina byggja. Jóannes umsitur Shell-avgreiðsluna í Norðstreymi, og avgreiðslan hevur eisini fingið holi á støðini.

GSE í Vestmanna hevur staðið fyri bygg-

ingini av støðini, sum hevur kostað uml. 2 mió. kr. Petur Andreasen, byggiteknari, hevur teknað støðina. Byggingin hevur vart útvið eitt ár, byrjað varð í august í fjør.

Avgerð um miðstrikur loynilig

Bara kantstrikurnar eru málaðar í summar. Landsstýrið hevur biðað landsverkfrøðingunum biðað við miðstrikunum.

Landsstýrið hevur tikið eina avgerð um miðstrikurnar á landsvegnum, sum fútin og landsverkfrøðingurin í fleiri ár hava verið ósamdir um.

Men Landsstýrið vil tó ikki enn upplýsa, hvør avgerðin er, sigur Johan Djurhuus, skrivstovustjóri í Tinganesi.

Hann sigur, at Landsstýrið í fyrsta umfari hevur heitt á fútin og landsverkfrøðingun saman at finna eina loysn á spurninginum um miðstrikurnar. Teir kenna báðir avgerð Landsstýrisins. Landsstýrið sigur ikki meira um málið, fyrr enn fútin og landsverkfrøðingurin eru liðni.

at tosa um tað, sigur Johan Djurhuus. Tað eru nokur ár síðani, fútin fyrstu ferð gjörði vart við hetta mál úti í Tinganesi.

Men Landsstýrið hevur biðað eftir, at fútin og landsverkfrøðingurin sjálvir funnu eina loysn.

Tá hetta ikki syntist at fara at eydnast, avgjörði Landsstýrið í

vár at skera igjøgnum, sigur Johan Djurhuus. Tað eru miðstrikurnar á støðum við vána-ligum sýni, teir báðir høgu embættismennir eru ósamdir um.

Fútin vil hava hindrunarstriku, sum er meira avmarkandi enn varningsstrikan, sum landsverkfrøðingurin higartil hevur brúkt.

Mikkjal Helmsdal, landsverkfrøðingur, sigur, at norðmenn og sviar brúka varningsstriku. Danir hinvegin brúka hindrunarstriku.

N. Nepper-Christensen, fúti, sigur, at hindrunarstrikan ger ferðsluna tryggari og hjá sær kemur tað í fyrstu rekkju.

Varningsstrika. Farast kann um strikuna, men serliga væl skal ansast eftir.

Hindrunarstrika. Undir vanligum umstøðum er ikki loyvt at fara um hana við nokrum hjóli.

Ólógligt at gera mun á dønum og føroyingum

— Landsstýrið tapti skattamál eisini í Landsrættinum

Tað var ein ólóglig og ógrundað gerð hjá Landsstýrinum, tá tað noktaði einum danska lækna at bliva skattaður sum fastbúgvandi.

Hetta er dómurin hjá Eystara landsrætti í sakarmálinum millum Landsstýrið og danska læknan, sum starvaðist á Landsjúkrahúsum.

Sostatt tapti Landsstýrið eisini í Landsrætti-

num. Landsstýrið appelleraði sjálvt dómin hjá Føroya rætti til Landsrættin.

Miðdepilin í hesum skattamáli er ein undantaksregla, sum kom í skattalogina í 1966 fyri at fyrbyrgja, at skattaliga verður gjörður munur á teimum, sum lesa í Føroyum, og teimum, sum lesa uttanlands. Tey, sum lesa uttanlands, kunna søkja

um at bliva skattað sum fastbúgvandi.

Og tað gjörði danski læknan. Men Landsstýrið segði nei. Ti, segði Landsstýrið, undantaksreglan hevur verið praktiserað soleiðis, at hon bert regluliga ferðir fyrst teir ríkisborgarar, sum við uppvokstri hava fingið eitt fast og naturligt tilknyti til Føroyar.

Men hesa grundgeving-

ina kundi Føroya rættur ikki goðtaka. Ei heldur Eystari landsrættur.

Ti sambært heimastýrislógini hevur Landsstýrið ikki loyvi at gera mun á føroyingum og øðrum ríkisborgarum.

Landsstýrið skal nú, eftir viðgerðina við tveir dómstolar, gjalda danska læknanum 18.000 kr. fyri sakarmálskostnað.

hd